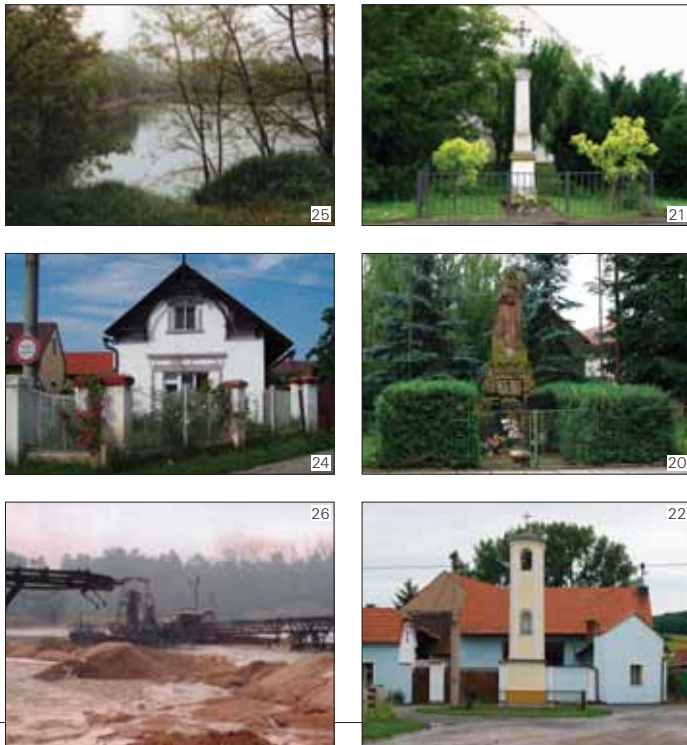

Konětopy, nejsevernější obec Dobrovolného svazku obcí Cecemínsko, vznikly na křižovatce silnic ve tvaru T. Směřují jihozápadně do Dřís, jihovýchodně na Sudovo Hlavno a severozápadně k Čečelicím. Katastrální území vesnice, nabývající postupně od jihozápadu na nadmořské výšce, přiléhá k Hornímu lesu u Cecemínského hřbetu. Na severu na ně navazují krajinné útvary významného lesního celku Dlouhého běhu, jenž se táhne až ke Košátkám. Místní dominantou je mimo Cecemínu i hřbet Na Neckách. První písemná zpráva pochází z roku 1392. Po vladycích z Konětop zís-kali ves pánové z Chlumu. V roce 1513 byla ves přikoupena pány z Krajku k brandýskému panství. V těch dobách východně od ní rostla vinice — založená údajně za Karla IV. Odtud místní název Pod vinicí. Od kon-fiskace majetku Arnošta z Krajku po protihabsburském povstání z roku 1547 Ferdinandem I. zůstala dědina součástí komorního panství až do vzniku první Československé republiky. Filiální škola byla v Konětopech založena roku 1817. Konětopy postihl koncem druhé světové války tragický úděl. Kromě toho, že na základě udání konfidenta zahynulo deset občanů, vypáli-li v květnu 1945 němečtí fašisté téměř celou obec. Důležitou roli při přetváření krajiny v minulosti i současnosti sehrála zemědělská výroba, lesnictví a těžba šterkopísku. Dnešní Konětopy po-skytují příležitosti k rekreačnímu využití. Jezero vzniklé po téžbě šter-kopísku slouží ke koupání a rybaření. V blízké budoucnosti by měla být plocha rekultivována do podoby původního přírodního mokřadu, který by měl sloužit především živočichům, vodnímu ptactvu ale i rybářskému sportu. V okolních lesích pookřeje srdce nejednoho hou-baře. V územním plánu obce se počítá se vznikem dalšího rekreační-ho areálu i s rozšíření m bytové výstavby. Konětopy mají obecní vodovod, jsou plynofikovány, do roku 2010 by měla být dobudována tlaková kanalizace v celé obci. Obecní úřad pod-poruje činnost několika místních spolků, hlavně Sboru dobrovolných hasičů Konětopy.

Konětopy

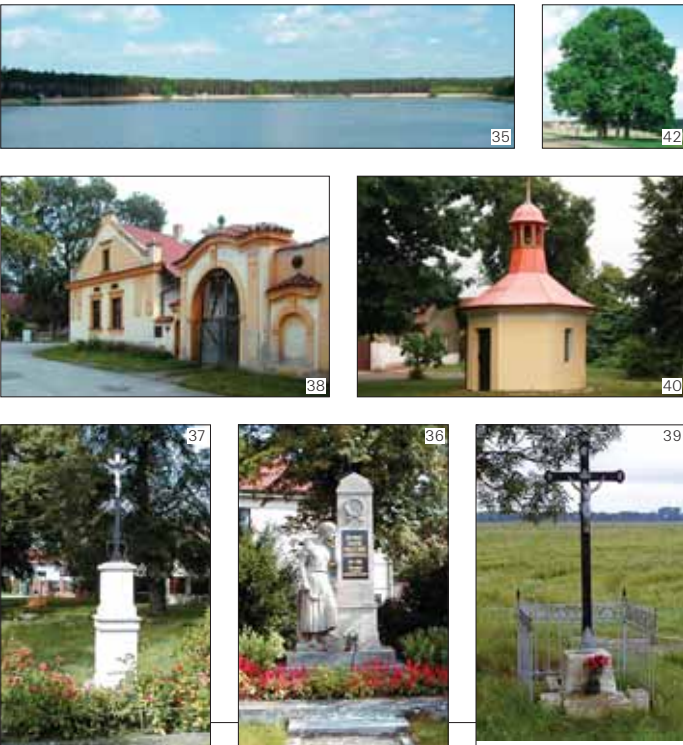
Vesnice leží severně od Hlavence. Vznikla na křížení historických ko-munikací: cesty severní — směrem na Mečeříž a cesty německé (na-zev uváděný v josefínském katastru) — k západu na Sudovo Hlavno. Kostelní Hlavno patří k trojlístku obcí podobného názvu. A protože bylo větší než Hlavenec i Hlavno Sudovo, dostalo se mu přívlastku Hlavno Veliké. Poněvadž mělo kostel, stalo se Hlavnem Kostelním. Původ slova Hlavno se vysvětluje též podobností s výrazem „hlaveň“, kterým se označoval nedopalek polena, z něhož se pátilo v milířích dře-věné uhlí. Nicméně této domněnce nenavědčuje žádné další dochované pomístní jméno. Jiné vysvětlení se nabízí odvozením od Hlavy — latinsky kapituly, v našem případě Staroboleslavské, které v oblasti patřilo vel-ké území. Výčet majitelů poddanské vsi by byl obsáhlý. K roku 1318 je zmíněno, že na dílu jistého Řehoře již stála tvrz. Kus obce patřila Staroboleslav-ské kapitule. Johanité drželi část včetně původního gotického farního kostela připomínámého prvně v roce 1339. V okolí ležely za panování Karla IV. vinice i chmelnice, které byly zdrojem bohatství. V roce 1580 přikoupil Rudolf II. Kostelní Hlavno k panství Brandýs n. L. kromě čás-ti, která zůstala nadále pod církevní správou. Ze záznamů víme, že roku 1576 největší část obce vyhořela. Po skončení třicetileté války byla ves vylidněná a tvrz v rozvalinách. Po roce 1800 byl zbořen starý kostel, ke kterému již byla přifařena Hlav-na, Hlavenec i další obce. Nový kostel byl vysvěcen v roce 1807. Zmínka o počátcích církevní školy v Kostelním Hlavně pochází již ze čtyřicátých let 14. století. Další písemná zpráva o škole pochází z roku 1677. Triviální škola se připomíná v roce 1771. Roku 1867 se stala dvout-řídlní, roku 1882 trojřídlní, roku 1908 čtyřřídlní. Nová školní budova, která sloužila též okolním obcím byla vystavěna roku 1898. Fotbalisté z TJ ZD Kostelní Hlavno, oddíl karate, honební společenstvo i dobrovolní hasiči se během roku zviditelňují na různých akcích a setkáních.

Kostelní Hlavno

Lhota se nachází jihovýchodně od Dřís. Patří mezi vesnice, založené pány z Michalovic — původními vlastníky okolního brandýského pan-ství. Byla vysazena někdy po roce 1332 za vlády Jana Lucemburské-ho na západním pokraji lesa Boru. Zůstala vždy v majetku brandýs-kého panství. U nás často se vyskytující jméno vzniklo ze staročeského „igota, lhóta“, tj. „polehčení, osvobození, svoboda“. Takové jméno do-stávaly osady zakládané na lesní půdě, jejichž osadníci byli za práci spo-jenou s vykloučením lesa a vzděláním půdy osvobození na stanovený počet let od většiny poplatků. Po zavedení písemné evidence v pozemkových knihách od 16. stole-tí bylo ve Lhotě vedeno původně 9 gruntů a jedna výsadní krčma. Rovněž rozvoj Lhoty se uskutečnil díky zřízení severozápadní dráhy v roce 1873, která prochází na jihozápadě od obce. Železnice umožnila roz-šíření obchodního styku s průmyslovými centry. Pěstování cibule, oku-rek a další zeleniny se stalo hlavním zdrojem příjmů. V roce 1911 byla vybudována silnice na Starou Boleslav, roku 1915 vybudována zvonička s obecní váhou. V meziválečných letech se započalo s výstavbou rekreačních domků a chat v oblasti zvané Lesno. Vystavěn byl i stejnojmenný hotel s ubytováním pro 40 osob, jež sloužil ke kulturnímu a sportovnímu vy-žití i k víkendovému i dlouhodobému odpočinku. Dnes je objekt po-stupně navrácen k původnímu účelu. Po ukončení těžby písku vzniklo v lese východně od obce rozsáhlé je-zero s vyhlášenou nudistickou pláží. Malá vzdálenost od Prahy z něj učinila vyhledávané a navštěvované letovisko s denní kapacitou 10 000 návštěvníků. Rekreační funkci mají i další objekty ve Lhotě. Přes čty-ři pětiny katastru obce zaujímají lesy, což příznivě ovlivňuje životní pro-středí a celkový ráz krajiny. Škola byla založená v roce 1692. Budova školy z roku 1885, která pl-nila svou funkci do roku 1962, slouží dnes jako zdravotní středisko po-skytující služby i pro občany z okolních obcí. Občané jsou zásobová-ni vodou z dokončeného vodovodu s vlastní vrtem.

Lhota

Jméno Nedomice lze odvodit od zakladatele vsi — lokátora Nedomy. Osadníci, kteří se usídlili na úrodné půdě poblíž Cecemína byli Nedomici. Dědina byla součástí prebendy Staroboleslavské kapituly. Lze tak sou-dit podle písemné zmínky z roku 1381. Do světských rukou Nedomice přešli během husitských válek. Většina stále patřila vladykům z Nedomic, kteří vyměřili po meči kolem roku 1500. Majetek i s poddanými připadl rytířům Všetatským. Po nich se dědictví ujali rytíři Vrábšti a části rytíři Hrušovští. Větší díl obce následně propadl panovníkovi Ferdinandu I. Zbytek připojil císař Rudolf II. v roce 1584 k brandýskému panství. Roku 1638 byly Nedomice vypáleny a vyplněny císařskou armádou. Z těch, kteří vzkřísili Nedomice zno-vu k životu, se uvádí roku 1686 první Jakub Fabián, předek všech dneš-ních rodin Fabiánů z Nedomic i Ovčár. Nejstarší známý doklad o pěstování cibule v Nedomicích pochází z roku 1620. V 17. a 18. století se rozvíjelo v regionu pěstování brambor, ze-leniny, v 19. století také jetele. V roce 1842, u příležitosti měření pozemků tzv. stabilního katastru, byly sousední Ovčáry spojeny s Nedomicemi. Následný hospodářský vývoj urychlil stavbu komunikací: silnice na Vše-taty (1899 — 1900), silnice Stará Boleslav - Mělník (1912), Severozápadní dráha (1872 — 1873). Nastoupila éra pěstování a distribuce okurek. Kon-cem 19. století došlo k dalším podstatným proměnám zemědělství, kte-ré bylo stále základním zdrojem obživy většiny obyvatelstva. Změny byly charakterizovány pěstováním nových druhů plodin — okurek, cibule, cuk-rovky atd. Současně se měnila i struktura chovných hospodářských zví-řat. Nastala éra zavádění různých mechanizačních prostředků v zemědělské výrobě. Významným mezníkem v historii Nedomic se stal rok 1801, kdy bylo zahájeno pravidelné školní vyučování. V letech 1910—1912 byla z finančních prostředků obce postavena nová školní budova. Secesní stavba, kterou svého času považovali za nejkrásnější školní budovu v celém brandýském okrese, tvoří dominantu obce dodnes.

Nedomice

Ovčáry byly vystavěny při silnici ze Staré Boleslavi na Mělník a při že-leznici z Nymburka do Mělníka. Jižně od nich leží vodní plocha, která i když patří do sousedního katastru, je známa jako jezero Ovčáry. Kanovníci Staroboleslavské kapituly někdy ve 14. století, ve snaze po zvýšení důchodů, osadili mytýny a paseky hvozďů a lužních lesů po-danými, kteří území zúrodnili. Mezi šlechtickými rody vlastníci ma-jetky v Ovčárech se vystřídali zemané z Nedomic, ze Všetat, z Hrušova i rytíři Vrábšti a páni z Krajku, kteří přišli o majetek dílem konfiskací za účast ve stavovském povstání a zčásti jeho prodejem Rudolfu II. a Matyáši. Ovčáry připadly k Brandýsu až na grunt, který patřil do roku 1848 kosteckému špitálu. Obyvatelé vesničky s dvorci a chalupami roubenými ze dřeva a krytými došky trpěli — vzhledem k exponované poloze — četnými průchody ar-mád. Za třicetileté války roku 1631 ji vyrabovali a spálili Sasové, roku 1638 zase císařští. Za války o rakouské dědictví roku 1741 drancovali Bavoři, Francouzi, Sasové. V srpnu 1744 táhli Prusové přes Ovčáry ke Staré Boleslavi i na Kostelec. Za války „sedmileté“ roku 1756 se vrá-tila pruská vojska. Od roku 1842 splynuly Ovčáry s Nedomicemi. Společná škola tvoři-la kulturní pojítko. Významné hospodářské oživení se projevilo výstavbou železnice s druhou kolejí (1908) a vznikem pracovních příležitostí v okolí. Ve velkém se začala pěstovat cukrovka i další plodiny: okurky, zelí, ci-bule, česnek. Ovčáry přesto zůstávaly obcí dělníků, bezzemků a malorolníků v čele se sociálními demokraty. Naproti tomu Nedomi-ce, kde žili většinou bohatí zemědělci, stranily agrární straně. Proto do-šlo za První republiky k rozchodu obou obcí. V jižní části katastru bylo přibližně v té době provedeno napřímení Labe. V roce 1942 byla ko-nečně i v Ovčárech zřízena železniční zastávka. Od roku 1960 v rámci společenských proměn splynuly obě obce zno-vu v jeden správní celek, k jehož rozpadu přispěly až změny po tzv. sa-metové revoluci. Již před delší dobou byla dokončena vodovodní síť. V obci je pěkně upravený sportovní areál.

Ovčáry

Rovněž názevSudova Hlavna souvisí s pojmenováním dvou okolních obcí. Po silnici se z něj dostanete východně do Kostelního Hlavna, se-verozápadním směrem do Konětop, jihozápadním do Dřís. Od jihu k Sudovu Hlavnu dosahuje Polabská nížina, ze severozápadu je jakoby chráněno lesem Dlouhým během. Terénní vlna na severu je pokryta spraší, vzniklou větráním opuky — odtud místní název Na Pra-chách. Ve Skále se zase dříve lámal stavební kámen. Jih pokrývají pís-čité a úrodné černozemní naplaveniny — odtud místní název Černava. O po většinu roku podmačené pastviny vznikaly dříve mezi sousední-mi obcemi spory, které se někdy rozhodovaly až v krvavých šarvátkách. Avšak roku 1884 dali občané Sudova Hlavna podnět k založení tzv. vod-ního družstva, které v následujících letech — ve spolupráci se sousedy — provedlo meliorace a pozemky zúrodnilo. Sudovo Hlavno vystřídalo celou řadu majitelů (např. Staroboleslavskou kapitulu, Jana z Hlavence, Řehoře z Hlavna). Ještě v roce 1386 bylo nazýváno podle jednoho z nich „Hlaven Rynšův“ (Ryneš byla zdrobnělina jména Rynhart, Reinhart). Dvě vlastnický rozdělené části získal po hu-sitských válkách rod Sudů z Kunratic a podle něj se tomuto Hlavnu za-čalo říkat Sudovo. Původní tvrz, která již v minulosti vzala za své, stávala v západní čás-ti. Také Sudovo Hlavno bylo v polovině 16. století připojeno k brandýskému panství. V těch dobách se severozápadně od obce vy-skytovala rozsáhlá vinice s broskvoněmi a meruňkami. Okolní žrné lou-ky a zvláště les Dlouhý běh směrem na Konětopy, oplývaly hojností zvě-ře. Podle větší, ze dvou bažantnic, která stávala blíže ke Kostelnímu Hlavnu, se tam podnes říká V Bažantnici. Stávala zde i hájovna revír-ního forstknechta — lesního revírního správce. Dnes již obec není zaměřena pouze na zemědělskou výrobu. V současném Sudově Hlavně pulzuje bohatý společenský život. Obecní úřad podporuje činnost všech místních spolků: hasičů, mys-livců, zahrádkářů, v průběhu roku pořádá celou řadu kulturních akcí i sportovních aktivit, pro děti i dospělé, podporuje tradice.

Sudovo Hlavno

